

Zuid-India 2008

Wat eraan vooraf ging

Het wordt al bijna een gewoonte: Vincent heeft tussen zijn reizen in een gat van een paar weken en Ingrid gaat hem in die periode bezoeken. Zo ook dit keer. Omdat zijn eerste reis eindigt in Delhi en zijn tweede reis daar ook weer begint, is de keuze snel gemaakt: wij ontmoeten elkaar in Delhi. Van daar uit willen we afreizen naar het zuiden van India omdat Vincent daar nog nooit geweest is. Ingrid maakt het allemaal niet uit, heel India is nieuw voor haar. Waarom? Omdat dit land haar nog nooit getrokken heeft. Maar nu de gelegenheid zich voordoet, laat zij zich graag verrassen.

Het wordt dus drie weken Zuid-India. Waar denk je aan als je aan India denkt? Het hindoeïsme, veel drukte en herrie, koeien op straat, kleurrijke mensen, hitte, het kastenstelsel. We zullen zien wat er allemaal van klopt. Eén ding is zeker: India is een waanzinnig groot land, bijna 100 keer zo groot als Nederland, zo groot als Europa. Er leven 1,14 miljard mensen.

(100 roepies = 1,50 euro)

Vrijdag 26 september vlucht naar Delhi

In alle vroegte belt Vincent Ingrid uit bed, gevolgd door Ingrids ouders. Je verslapen en je vlucht missen is er zo niet bij! Tegen negen uur stijgt het vliegtuig vanaf Schiphol op; een rechtstreekse vlucht met KLM, dat is wel heel aangenaam. Het vliegtuig is helemaal vol, maar Ingrid heeft een goede plek achterin bij het gangpad. Het is ruim zeven uur vliegen en om half elf 's avonds landt het vliegtuig in Delhi. Het tijdsverschil is maar drieënhalf uur.

Vincent wacht Ingrid op en de taxi staat ook al klaar. Het is op dit tijdstip erg rustig op straat en we zijn dan ook snel in Hotel Pablas. Duidelijk boven ons budget, maar dit is nog voor rekening van de reisorganisatie waar Vincent voor werkt. We zijn allebei doodop; Ingrid van de vlucht en Vincent door een rampendag rondom het India-visum voor zijn groep.

Zaterdag 27 september van Delhi naar Bombay

We slapen uit en ontbijten in het hotel. Vincent heeft weer een kaasje bij zich van het blindeninstituut in Tibet. Weer eens wat anders dan die eeuwige jam en omelet! De vraag is: Wat gaan we doen? Het liefst willen we vandaag nog door naar Bombay, maar of dat lukt op zo korte termijn? Het vliegtuig doet er twee uur over, de trein in het gunstigste geval zeventien uur. De keuze is dan ook snel gemaakt: we gaan voor het vliegtuig. Via het hotel boeken we een ticket om kwart voor twee bij GoAir, een prijsvechter. We kunnen nog net even pinnen, Ingrid doet haar eerste indrukken op en dan inpakken en wegwezen. Op naar Bombay (ook wel Mumbai genoemd), met vijftien miljoen inwoners de grootste stad van India, de vijfde stad ter wereld. Op de een of andere manier heeft de stad een magische aantrekkingskracht!

Op het vliegveld van Bombay belanden we al snel in een mooie airco-taxi. Maar na wat gesoebat over de prijs rijden we uiteindelijk weg in een oude zwart-gele Fiat, zoals er in Bombay ontelbare rondrijden. Ingrid zit voorin, de beste plek voor iemand die snel wagenziek wordt en die zich in het Indiase verkeer mengt. Het is kort gezegd totale chaos. Als er drie rijstroken zijn, dan rijdt het verkeer vier rijen dik. Iedereen

verandert constant van rijbaan, altijd op zoek naar een gaatje. Alles krioelt door elkaar: auto's motorriksja's, bussen, fietsen, brommers, motoren (soms een Royal Enfield), handkarren, ossenwagens. Iedereen baant zich een weg door vooral veel en lang te toeteren. Op de vrachtwagens staat uitnodigend (maar vrij overbodig): horn please!

We laten ons afzetten in de wijk Colaba, de beste plek om een hotel te zoeken. In Bombay is er een chronisch tekort aan hotels en dat drijft de prijzen enorm op. Na wat zoekwerk belanden we in het Carlton Hotel waar we een matige kamer hebben, zonder raam en WC-papier en met een keihard matras en koud water. Maar wel met een soort veranda. De verf bladdert van de muren en het is even omschakelen. Maar al met al is dit best een goede optie.

Snel duiken we de stad in, het is nog net licht. Naast ons hotel staat het statige Taj-hotel. Hier zullen een paar weken later bij een laffe aanslag enkele tientallen gasten omkomen. Daarnaast staat de Gateway of India, een grote triomfboog waar de Indiers graag wat rond kuieren. Er wordt van alles te koop aangeboden. In een moslim-restaurantje eten we wat, het doet ons denken aan Bangladesh. Als we terug naar het hotel lopen, wil iedereen ons hun winkel inlokken. Bij Vincent proberen ze het met 'Hello friend' en bij Ingrid gooien ze het over een andere boeg: 'Kom naar binnen, dan volgt hij vanzelf wel!'

Zondag 28 september Bombay

Ondanks het harde matras lukt het uitslapen aardig, we ontbijten in een leuk Iraans/Libanees restaurant. Ingrid bestelt haar eerste lassi (een soort yoghurtdrink) sinds jaren. In de krant lezen we dat er gisterenmiddag in Delhi een bomaanslag was.

Na het ontbijt maken we de wandeling zoals die in de Lonely Planet staat. De zijstraatjes zijn het leukst want daar zie je het leven van alledag en heb je de leukste contacten. Zo raken we aan de praat met twee oude moslimmannen die kussenslopen met katoen aan het vullen zijn. Het praten gaat natuurlijk moeizaam, maar door onze wederzijdse interesse is het toch een erg leuke ontmoeting. Even verderop zien we hoe zeven mannen met twee trappen een kolossale airco naar de eerste verdieping proberen te hijsen. Een Indiase voorbijganger noemt het treffend 'an Indian lift'. Vraag niet hoe, maar ze krijgen dat ding boven. Dat het de airco en de gevel beschadigd deert ze niet, ook dat is India.

Aan het Victoria Station besteden we veel tijd. Dit neogotische bouwwerk werd in 1887 ingewijd en was de trots van het Britse rijk. Het schitterende beeldhouwwerk werd door de beste beeldhouwers van die tijd bijeengebeiteld. Het is dan ook terecht toegevoegd aan de werelderfgoedlijst van de UNESCO. In het station zelf is er natuurlijk veel te beleven, de trein is in India een erg belangrijk transportmiddel. Kleurig geklede mensen die onderweg zijn, goederen die in- en uitgeladen worden. We hebben weer de nodige leuke gesprekjes, de mensen willen erg graag op de foto! We konden niet vermoeden dat dit sfeervolle station enkele weken later in een bloedig slagveld veranderd zou zijn.

Aansluitend gaan we met de taxi naar de vismarkt, maar die is zo goed als voorbij voor vandaag. We besluiten dan ook om morgen terug te gaan. Gelukkig is de rest

van de markt ook zeer de moeite waard. We zitten duidelijk in het Islamitische gedeelte van Bombay. Er hangt een soort gezelligheid waar wij moeiteloos in opgaan. Het doet ons erg aan Bangladesh denken en we voelen ons er meteen thuis. Ze willen allemaal op de foto en willen ook allemaal weten waar we vandaan komen. Vincent krijgt zelfs een kadootje: een pakje curry powder, maar of we ons daar aan wagen! De kippenafdeling hebben we snel gezien omdat er ook volop geslacht wordt. We zijn de enige toeristen omdat deze (vis)markt niet in de Lonely Planet vermeld staat en dat voor de meestenreizigers hun leidraad is. Wat zijn we blij dat we onze informatie ook uit de Trotter, een Belgische reisgids, kunnen halen!

Ook ons volgende programmapunt moeten we naar morgen doorschuiven; de paniwallahs (de waterverkopers) werken namelijk niet op zondag. Dat wordt een hele drukke dag morgen! Wél hebben we eindelijk geluk met onze taxichauffeur, die dit beroep al sinds 1965 uitoefent. Les 1: als je niet afgezet wilt worden, kies dan voor een oudere chauffeur! In Bombay werkt het allemaal net even anders: het getal op de meter is niet het bedrag dat je moet betalen, maar het aantal eenheden dat je met een bepaald bedrag moet vermenigvuldigen om de prijs van de rit te berekenen. Het is nu de truc om uit te vinden hoe hoog dat bedrag is. Dat weten we nu (rond de 17 roepies) en dat maakt het onderhandelen een stuk eenvoudiger.

We laten ons afzetten bij de Gateway of India, want dat is aan het eind van de middag erg gezellig door alle flanerende Indiërs. Er rijden vergulde koetsen rond, elk getrokken door twee paarden, we krijgen de zoveelste reuzenballon aangeboden en een prachtig uitgedoste jongeman vraagt of wij met hem op de foto willen. Het is een sikh uit Amritsar (tegen de Pakistaanse grens) in een prachtig tenue met een dolkje. Een toerist, net als wij! Daarna kopen we in een achterafstraatje een fles bier (Kingfisher, een Indiaas merk) voor Vincent en genieten op onze veranda van de relatieve stilte. Wat een herrie in zo'n stad! Via het hotel regelt Vincent een simkaart waardoor hij zijn mobiele telefoon ook in India kan gebruiken. Handig dat je niet naar de winkel hoeft, maar dat ze met het contract naar je hotel komen! Je kunt zelfs je eten in het hotel laten brengen, maar wij kiezen er toch voor om lekker naar de Libanees te gaan.

Maandag 29 september laatste dag in Bombay

Vandaag zetten we zelfs de wekker want we hebben op onze laatste dag in Bombay een overvol programma door alle dingen die gisteren niet lukten. Alle ontbijttentjes zijn nog dicht en zo belanden we al om half acht achter de patat van de McDonald's. Nood breekt weten, zullen we maar zeggen!

Om te beginnen gaan we naar de vismarkt, de Naal Bazar. Volgens de Trotter vind je er binnen rijen vrouwen in veelkleurige sari's die krijsend hun koopwaar aanprijzen. Het zijn er niet zo veel als we verwacht hadden en er zijn ook wat mannen die zich met hun vishandel in dit vrouwendomein hebben gewaagd. Maar we zien vooral ook veel katten, sommige worden schandelijk verwend; ze krijgen de lekkerste hapjes, netjes in stukjes gesneden en schoongewassen. Dit zijn katten zoals je ze in Holland ziet, maar niet zo vaak in Azië: weldoorvoed, kieskeurig, ze wassen zich of doen een dutje. Overigens snappen we nu waar het woord 'viswijven' vandaan komt: de dames gaan soms flink tegen elkaar tekeer, alsof ze tijdens de handel vreselijke ruzie met elkaar maken. Anderen zijn heel vriendelijk, juist ook tegen ons en foto's maken is geen probleem.

Daarna stoten we door naar de schapenmarkt. Ook daar vriendelijkheid alom en levendige handel omdat de Ramadan bijna afgelopen is. Dan volgt de metaalmarkt en we laten ons strikken voor een pannenkoek met zoetige, oranja pasta. Omdat hier geen toeristen komen, betalen we gewoon de normale prijs: Rs 10. Mensen vinden het geweldig als je iets bestelt, gewoon meedoet en interesse toont voor wie ze zijn en wat ze doen. Dat opent hier werkelijk alle deuren! Heel Islamitisch zie je alleen maar mannen aan het werk; ze zitten achter de naaimachine en doen de was. Vincent maakt wat fotokopietjes en doet netjes bij de ingang zijn schoenen uit. En dan durven mensen nog te beweren dat India een vies land is! Wij zouden zeggen: niet altijd.

Met de taxi laten we ons afzetten bij het Church Gate Station. Eerst kopen we voor Rs 35 Trains at a Glance, waarin alle treinverbindingen staan. Dat zullen we hier zeker nodig hebben! Daarna is het wachten op de dabbawallahs. Op werkdagen, en wel stipt om half twaalf, is dit een van de merkwaardigste plekken van heel Bombay. Dan komen uit de omgeving van de stad treinen aan met duizenden en duizenden eetketeltjes (dabbas) met warm eten dat tot in de verste uithoeken bij particulieren werd opgehaald door groepen dabbawallahs. Als zo'n speciale trein aankomt, ontfermen andere groepen dabbawallahs zich over de eetketeltjes, die op de trottoirs bij Church Gate Station op codes gesorteerd worden. Vervolgens worden ze afgeleverd bij de mensen die in de omgeving werken. Een organisatorisch hoogstandje dat ongetwijfeld zijn oorsprong vindt in het kastenstelsel. Hoewel dit officieel allang is afgeschaft, is het nog lang niet uit de samenleving verdwenen. Zo kun je niet zomaar iets eten dat door iemand uit een lagere kaste is bereid.

Je moet er wel op tijd bij zijn, want het eten wacht niet en binnen een half uur zijn alle keteltjes alweer vertrokken. Het is bijna half twaalf, we wachten gespannen af maar er is nog niets te zien. Dan hoort Vincent dat de meesten vandaag een vrije dag hebben. We balen enorm omdat we morgen vertrekken en dit onze enige kans is. De enige twee andere toeristen taaien af, wij blijven beduusd achter. Maar dan ineens komt er toch een hele stroom dabbawallahs uit het station; mannen met op hun hoofd elk een houten rek met zo'n 30 keteltjes erop. Ze zetten alles bij elkaar, sorteren alles snel uit en verspreiden het vervolgens te voet, op de fiets of met een handkar. Het zullen er zeker niet zoveel als normaal zijn, maar we zijn hier toch heel blij mee!

Op naar de paniwallahs, de kaste van de waterverkopers, dat ze uit de put voor het gerechtshof halen. Ze gieten het water over in tonnen en brengen het naar de wijken waar geen stromend water is. Het is stil, we zijn vast te laat, maar gelukkig komt er na een tijdje wachten toch nog een paniwallah aan. Het water ziet er zo drinkbaar uit, maar wij moeten ons er maar niet aan wagen. We poetsen nu zelfs onze tanden met flessenwater om elk risico uit te sluiten! Daarna lopen we terug naar ons hotel en doet zich een memorabel moment voor: Ingrid wisselt voor de allerlaatste keer traveller cheques in. Nu je eigenlijk overal pinautomaten hebt, zijn die eigenlijk overbodig en ouderwets geworden. We hebben nu geld om in het hotel de vliegtickets te betalen.

Op naar het volgende: Banganga Tank, een soort dorpje aan de kust bij Bombay met ontelbare steegjes van nog geen halve meter breed. In het begin is er niet veel aan

omdat allerlei mensen ons hardnekkig aanklampen maar na wat ronddolen vinden we vanzelf de wijk van de dhobi's, de kaste van de linnenwassers. Het is een wereldje op zich met allemaal jongens en mannen die de was doen. Sommigen schrobben de was met borstels, anderen draaien aan de centrifuges. Ook staat er een hele groep in bakken gevuld met water waar ze de was onvermoeibaar op een grote steen schoon slaan. Het wordt ongetwijfeld allemaal erg schoon, maar het slijt er wel enorm van. Overall hangt de was te wapperen en als Ingrid Vincent kwijt is, vindt ze hem tussen al dat wasgoed haast niet meer terug. Gelukkig wijst een van de wassers hem uiteindelijk aan, want ongemerkt kun je hier natuurlijk niet rondscharrelen! Ze vinden het alleen maar leuk dat je er bent, een verzetje. We krijgen zelfs een Pepsi aangeboden. Ons fotoboekje met kiekjes ligt helaas in het hotel. Dé gelegenheid om zoiets te voorschijn te halen, vooral omdat ze geen woord Engels spreken. Uiteindelijk zeggen we gedag en verlaten deze superplek. Alweer iets wat niet in de Lonely Planet staat en waar dus geen enkele toerist komt, leve de Trotter! Na ons door een heleboel steegjes gewrongen te hebben, staan we plotseling bij de Zee van Oman waar ook veel was te drogen ligt en hangt. Het is heerlijk langs de kust, de branding, de wind, even geen herrie van verkeer. Helemaal onbekommerd is het ook hier niet, want een deel van de rotsen wordt als toilet gebruikt. Opletten dus!

Met de taxi gaan we naar Mani Bhavan, het huis waar Ghandi verbleef als hij in Bombay was. Hier zien we voor het eerst vandaag weer toeristen. Het is een mooi museum met o.a. een brief die Ghandi aan Hitler schreef en waarin hij hem smeekt aan de vrede te denken.

De dag loopt bijna ten einde en we lopen naar Chowpatty Beach. Tijdens de onafhankelijkheidsstrijd vonden hier de politieke meetings plaats en daardoor blijft het voor de bevolking een bijzondere plaats. Overdag is het er ongetwijfeld te heet, maar nu in de late namiddag is het aangenaam en een drukte van belang. Grote groepen dames zijn – denken we – bezig met een dodenritueel. Dragen ze de as naar de zee? De avondzon beschijnt prachtig hun kleurige gewaden. Even verderop wordt een kermis opgebouwd: de draaimolentjes en het 'reuzenrad' worden opgetuigd en op hun plaats gesleurd. Terug in de stad zijn we kapot, wat een dag! We hebben zo veel gezien en zo veel gelopen! Met onze laatste krachten versturen we nog een e-mail. Het werkt allemaal erg traag, alhoewel alles met wierrook gezegend wordt. Zelfs de kastjes en de kassa worden open gedaan om bewierrookt te worden.

Dinsdag 30 september van Bombay via Bangalore naar Hampi

Vandaag moeten we vroeg op want om iets na negen uur vertrekt ons vliegtuig naar Bangalore. Eindelijk gunnen we ons de tijd om de reis naar Hampi uit te stippelen. Ons wordt duidelijk dat we vandaag niet in Hampi aankomen; met de bus is het vanaf Bangalore negen uur en de trein vertrekt pas half elf 's avonds. Ook zien we – nu we rustig alles uitzoeken – dat we beter via Goa hadden gekund. Maar het is niet anders.

Het vliegveld van Bangalore is fonkelnieuw en doet westers aan. Met een luxe airportbus laten we ons afzetten bij het station, waar we in de rij gaan staan voor een treinkaartje. Het wordt de rij voor toeristen/bejaarden/gehandicaptten. Ingrid rent halverwege naar het toilet en geeft Rs10. Hij gebaart dat ze kan doorlopen, maar Ingrid weet dat het teveel is en krijgt er zeven terug. Ze blijven proberen om je af te zetten, je moet altijd op scherp staan, zelfs als de nood erg hoog is! De treinkaartjes kosten

maar drie euro per stuk en daarvoor zitten we negen uur in de trein. Eigenlijk moeten je alarmbellen dan gaan rinkelen!

We hebben nog een groot deel Bangalore voor de boeg, een IT-stad van ruim zeven miljoen inwoners en waar je eigenlijk niks te zoeken hebt. De riksja-rijders zijn erg opdringerig en weigeren de meter te gebruiken. Wij vallen dan ook terug op les 1: neem een oudere chauffeur! Hij bedankt ons zelfs voor de fooi, iets wat de meeste Indiërs nooit doen omdat ze altijd meer willen. We laten ons afzetten bij Kornark, wat een erg populaire eetgelegenheid blijkt te zijn met massa's locals. Verder hebben we eigenlijk geen plannen voor deze stad, dus een hypertrage internetverbinding komt best goed uit. We zitten er bijna vier uur. Het valt trouwens op dat veel Indiërs onderling Engels met elkaar praten!!

De laatste uren brengen we door in Brigade Road. Wat een weelde met allemaal chique kledingzaken, westerse restaurants, hippe jongelui, dure auto's en flitsende reclames. Dit heeft niets meer met India te maken. We hangen er wat rond voor we weer naar het station gaan. Daar is het inmiddels gigantisch druk geworden, ook onze trein zit behoorlijk vol en al snel begrijpen we waarom deze treinreis zo goedkoop is: je kunt liggen, maar krijgt geen kussen/laken, de vrije bedden worden met veel lawaai door Indiërs in beslag genomen. Minimaal twee personen per bed, ze praten zoals Indiërs praten: veel en hard. Die herrie gaat de hele nacht door, dus slapen is er nauwelijks bij. Tegen de ochtend zijn de lawaaimakers de trein uit en babbelen we met wat rustige forensen. Buiten is genoeg te zien.

Woensdag 1 oktober van Hospet naar Hampi

Eindelijk sukkelen we tegen acht uur 's morgens het station van Hospet binnen. We kunnen kiezen hoe we naar Hampi gaan: met de bus voor Rs10 of met de riksja voor het viervoudige. We kiezen voor het laatste, met ruim een euro nog niet veel. Onderweg maken we al kennis met het schitterende landschap: overal grote rode stenen, die door een reus achteloos rondgestrooid lijken te zijn. Dit is echt heel bijzonder, je snapt meteen waarom heel Hampi op de werelderfgoedlijst van UNESCO staat. Binnen een half uur worden we in Hampi netjes voor de bootopstapplaats afgezet. Wij willen namelijk een hostel aan de overkant van het water. Hoewel Hampi een klein dorp is, lokt de rust van de overkant.

We laten ons overvaren en nemen onze intrek in Hema, gerund door Izaak, een Israëliër en zijn Indiase schoonmoeder. Wat een rust, heerlijk! We zijn de eerste en enige gasten in het nieuwe seizoen. Onze kamer moet nog snel even schoongemaakt en ingericht worden want Izaak is gisteren pas uit Bangalore teruggekomen. Voor Rs.200 hebben we een leuk kamertje en twee keer per dag warm water ('s ochtends en 's avonds een uurtje). Alhoewel een koude douche met die hitte zelfs aangenaam is. We doen een uitgebreid middagdutje en verkennen deze kant van de rivier. Het is hier allemaal heel relaxt met slechts één zandpad. Ook bekijken we de andere hostels. Het uitzicht daar is erg mooi, maar voor ons is het te populair en druk, vooral door de hordes jonge Israëliërs die hier samenklonteren.

Aan het eind van de middag steken we over naar het dorpje. Vroeger was Hampi een belangrijke koningsstad en massa's ruïnes van tempels en paleizen herinneren daar nog aan. We klimmen omhoog en komen via een grot bij een mooi uitkijkpunt met allemaal ruïnes en metershoge rotsblokken. De rotsen zijn soms zo vreemd op elkaar

gestapeld dat ze de zwaartekracht lijken te tarten. Het zachte licht is subliem, het uitzicht prachtig. Vincent wil eigenlijk vooral iets eten, maar achteraf kunnen we blij zijn dat we dit die avond bekeken hebben. Snel dalen we af naar de boot; tot zes uur mag je nog voor Rs10 mee, daarna kan de schipper vragen wat hij wil en dan heb je geluk als het het tienvoudige is. Maar ja, tegen die tijd heb je geen keuze meer. We eten vlak bij Hema, languit op matrassen aan lage tafeltjes. Om half negen gaan we al slapen met de fan zachtjes aan tegen de warmte.

Donderdag 2 oktober Hampi

Als we bij burens water kopen, maken we kennis met Mira; een Kroatische die in Den Haag woont en hier een tijdje rondhangt samen met haar Indiase vriend. Leuk om weer eens Nederlands te praten, maar we blijven niet lang want vandaag gaan we fietsen. De fietsenwinkel is dicht en Guesthouse Shanti heeft alleen brommers. We lopen eigenlijk al weer weg als we ons realiseren dat het wel heel erg heet is. En al snel rijden we op een brommer het straatje uit.

Onze eerste stop hebben we bij het bassin van een oude tempel. Er is verder niemand en we zien veel vogels, zelfs ook een ijsvogel. Maar we zijn net te laat voor de foto. We rijden door naar een dorpje en worden door een molenaar binnen uitgenodigd. Wat knus allemaal maar dan worden we weer met de harde realiteit geconfronteerd, namelijk een ontzettend zielig hondenmoedertje dat in de brandende zon om haar jong piept en te ziek is om op te staan. We kunnen niets anders doen dan haar naar de schaduw te tillen, water te geven en haar baasje (de priester van het dorp nota bene!) hierop aan te spreken. Even later zien we hem langslopen met gekookte rijst, maar vrezen dat het te laat is. Helaas zijn dit de momenten die je lang bijblijven.

We rijden door naar het meer en in deze enorme hitte is het wel heel aangenaam om daar met je voeten in te hangen. Enorme geitenkuddes vallen er op hun knietjes om de dorst te lessen. Echt een heerlijke plek. Als we er omheen rijden, komen we een jongen tegen die op zijn fiets gekoelde colaatjes verkoopt. Nooit gedacht dat een colaatje zo lekker zou kunnen smaken! We pruttelen weer terug naar de hoofdweg en kopen in het volgende dorpje wat bananen. We zijn nu weer vlak bij de grote rivier, er is zelfs een grote brug in aanbouw. Tot die tijd zetten ronde, gevlochten bootjes de mensen nog over, inclusief brommers. Het zijn net grote manden, zoiets hebben we nog niet eerder gezien. Maar hoe lang zal het nog duren voordat de brug de bootjes overbodig maakt?

Terug bij ons guesthouse gaan we eerst lekker lunchen en daarna gaan we naar de burens en vragen de eigenaar of hij ons kan helpen aan een hotel in Mysore voor overmorgen. Dat zal niet meevallen want het is Dussehra, een festival dat tien dagen duurt en waarbij in het hele land de overwinning van het Kwade door het Goede wordt gevierd. Dit wordt vooral in Mysore uitbundig gevierd met heel veel versierde olifanten. Pas na veel telefoontjes vinden we voor een hoop geld een hotel. Eigenlijk moeten we vooraf betalen, maar onze buurman weet hem om te praten.

Als de ergste hitte voorbij is, stappen we weer op de brommer en rijden via het meer een stuk langs het kanaal. Al gauw is er nog nauwelijks verkeer en wordt het wel heel stil, haast saai. Maar dan zien we toch weer een ossenkar die door wat mannen met oud hout wordt volgeladen. Ze maken ons met handen en voeten duidelijk dat ze het

nabijgelegen gebied niet in durven vanwege de luipaarden. Onze buurman had ons ook al wat luipaardverhalen verteld, dus helemaal verrast zijn we niet.

Het wordt tijd om terug te gaan als we de zonsondergang vanaf de Monkey Temple willen beleven. Daarvoor moet je wel eerst een trap met 500 treden op zien te komen. Een ijsvogeltje stelt deze ellende nog even uit met een prachtige foto als resultaat. Als we wegrijden, merken we het eigenlijk al meteen: een leuke achterband. Vincent rijdt voorzichtig terug naar het laatste dorpje om de band te laten plakken, Ingrid volgt te voet. Ze loopt al een tijdje tussen de geitenkuddes in als een ossenkar voorbijkomt, hoogopgeladen met gras. Ze vraagt een lift en klimt omhoog. Met handen en voeten legt ze de situatie uit, want de boer begrijpt er natuurlijk niks van waarom Ingrid hier in haar eentje loopt. Het dorpje is in rep en roer. Een hele groep mannen staat om Vincent en de bandenplakker heen. Als Ingrid het dorp binnenrijdt, zwermen alle kinderen om de ossenkar heen. Wat een spektakel op zo'n doorde-weekse dag!

Het wordt al schemerig al we het dorpje weer verlaten, de Monkey Temple wordt niks meer, maar wat maakt het uit. We hebben een schitterende dag gehad met zoveel leuke ontmoetingen, zoveel enthousiasme, een schitterend landschap. De mensen zijn hier zo open en sympathiek. Na een laatste gesprekje met een boer rijden we in het donker terug. De lampen van de brommer doen het (uiteraard) niet, maar met het hoofdlampje van Ingrid lukt het ook prima. We leveren de brommer in, ons guesthousse is inmiddels volgelopen met allemaal Israëliërs, allemaal gezinnen met kinderen. Na een koude douche (volgens Vincent een lekkere frisse) gaan we naar bed. Morgen huren we nog een keer een brommer, maar dan aan de andere kant van de rivier.

Vrijdag 30 oktober Hampi

Hampi was ooit een oude koningsstad en het herbergt veel oude tempels en gebouwen. Het is één archeologische site en staat sinds 1987 op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. We huren aan de andere kant van de rivier een scooter vol deuken en bezoeken eerst Virupaksha, de enige nog functionerende tempel in Hampi. Hij is nog volop in gebruik en daarom leuk om te bezoeken. Hoofdattractie is toch wel de vrouwtjesolifant Lakshmi die je met haar slurf zegent zodra je haar een roepie geeft. De Indiase pelgrims laten zich massaal zegenen, kinderen soms doodsbang voor dit enorme beest. Ingrid gaat hier ook graag in mee, Vincent houdt het bij foto's maken. Zou het Ingrid geluk brengen?

Daarna bekijken we het archeologische gebied, het is erg heet. Er zijn ook veel Indiase mensen op pad, want bijna iedereen heeft een paar dagen vakantie. We bekijken o.a. de ondergrondse tempel waar vleermuizen om je hoofd scheren, het oude koninkrijk Karnataka en de tempel van Hazara Rama. Er worden nog volop ruïnes uitgegraven en we babbelen wat met de dames die af en aan lopen om de aarde af te voeren. Ook verbazen we ons over een groep mensen die zittend in het gras met een klein kapmesje het enorme grasveld korthouden. Monnikenwerk!

Alles is gratis, behalve de Zanana, de Elephant Stables en de Vitthala Temple, daarvoor betaal je \$ 5. De olifantenstallen zijn indrukwekkend; de koning had zo'n 800 olifanten en zijn favorieten verbleven in deze stallen. Ze zien er nog redelijk gaaf uit, verder zijn het vooral veel ruïnes. Ze werden met de grond gelijk gemaakt maar ge-

ven een idee van hun omvang en van de macht van de koning. Het is allemaal erg indrukwekkend. Rond de middag rijden we langs Queen's Bath, maar we besluiten eerst ergens iets te gaan eten. Op ons gemakje sukkelen we over het asfalt tot ineens: BAFFFF!!!!

Twee jongens komen in een noodgang de bocht om racen, kunnen de bocht niet houden en knallen boven op ons. Ingrid probeert er nog een vast te grijpen maar ze gaan er toch vandoor. Vincent zijn rechtervoet zit onder het bloed, we zijn ons rot geschrokken en ook onze scooter heeft wat schade: een deuk, de schakelaar om te toeteren is kapot en datzelfde geldt voor het front waar de koplampen en richtingaanwijzers in zitten. We besluiten al snel om zelf met de scooter aan de slag te gaan; als we het aan de brommerverhuurder overlaten is de kans groot dat we ook voor schade opdraaien die wij niet veroorzaakt hebben. In het dorpje vinden we na enig zoeken een dokter, maar hij is niet thuis. Wat Vincent betreft wast hij het in ons guesthouse zelf een beetje uit maar als blijkt dat we voor de reparatie van de scooter toch naar Hospet moeten, besluiten we daar meteen een ziekenhuis te bezoeken.

Hospet is een gekkenhuis met al dat krioelende en toeterende verkeer. Niemand begrijpt ons als we naar het 'hospital' vragen maar als Vincent zijn voet omhoog steekt begrijpen ze meteen wat we bedoelen. Eindelijk zijn we in het ziekenhuis en als Vincents voet schoongemaakt is, blijkt het toch erger te zijn dan gedacht; het moet gehecht worden. Omdat de tijd begint te dringen, gaat Ingrid op zoek naar een nieuw frontje voor de scooter. Maar niet voordat ze het ziekenhuis \$ 75 betaalt, een immens bedrag voor hier!

Vincents verhaal

De behandelkamer ziet er voor Indiase begrippen redelijk uit, maar alleen een hor scheidt de ruimte van de stoffige buitenlucht. De verpleegster legt tot mijn verbazing een krant onder mijn voet. Waarschijnlijk om te voorkomen dat er wat bloed op het bed druppelt. Eerst krijg ik een tetanus-injectie, maar ik let er wel op dat de naald uit een steriele verpakking komt. Vervolgens wordt er, weer met een schone naald, wat bloed afgetapt om op HIV te controleren. Als derde krijg ik een injectie met een licht slaapmiddel. Alle drie worden ze vakkundig en pijnloos uitgevoerd.

De hechtnaald plus draad worden op een metalen blad klaargelegd. Mmm, dat ziet er niet echt hygiënisch uit. Na een minuut of toen wachten krijg ik nogmaals een injectie, maar deze keer met een zwaarder slaapmiddel. Als ik nog steeds bij bewustzijn ben komt daar de vrouwelijke arts en ze begint vrolijk met de eerste hechting. In een reflex schiet mijn voet weg. De verdoving of wat het dan ook mag zijn, het werkt voor geen meter. Twee jonge verpleegsters houden mijn voet stevig vast terwijl de arts verder gaat met haar 'dankbare' werk. Zeven hechtingen later vindt ze het genoeg en ik eigenlijk ook wel. Dicht is dicht!

De verpleegster wil de voet al verbinden, maar ziet niet dat een teen nog een flinke wond heeft die schoongemaakt moet worden. Dat personeel van tegenwoordig is ook niet meer wat het geweest is!

Ingrids verhaal

Daar loop ik op straat met het kapotte frontje. Iedereen die ik aanspreek, wil me graag helpen. Maar niemand spreekt Engels en daarom durf ik niet mee te gaan. Want waar brengen ze me heen en vind ik de weg weer terug? Bovendien wil ik bij Vincent in de buurt blijven. Na veel zoeken en zweten zegt iemand: 'Ask the doctor, he knows everything.' En zo ben ik zonder enig resultaat weer terug in het ziekenhuis. Daar stuit ik toevallig op een goede vriend van de dokter. Eindelijk iemand die Engels spreekt, die weet waar ik heen moet en die me ook nog eens met de brommer heen en terug wil rijden! Wat ben ik blij met deze man die maar één ding wil: mij helpen. Gelukkig is het niet ver weg en hebben ze het frontje. Dat is echt een meevaller want onze scooter is een ouder model Honda. Terug in het ziekenhuis ligt Vincent bij te komen van zijn onverdoofde behandeling en ga ik snel op pad om wat te eten en te drinken te kopen. Vanwege al het stof op straat pakken we de voet keurig in een plastic zak. Het is niet de beste oplossing maar nood breekt wet.

Nu gaan we met de scooter aan de slag. We moeten eerst iemand zoeken die hem voor ons wil starten, want dat lukt nu niet. De onderdelenwinkel vinden we gemakkelijk. Het nieuwe frontje ligt al voor ons klaar, voor nog geen drie euro een koopje. Omdat de monteur druk is, gaat Vincent zelf aan de slag. Ingrid gaat ondertussen op zoek naar een apotheek voor de medicijnen. Eindelijk rijden we terug. De mooiste tempel kunnen we vergeten want het begint al te schemeren. Terug in Hampi leidt Ingrid de motorverhuurder af met wat geklets over het weer terwijl Vincent achterlangs weg strompelt. De trappen af naar de rivier lukt nog wel, maar dan dient zich het volgende probleem aan: om bij de bootopstapplaats te komen moet je door het water over een smal dammetje lopen en voor Vincent is dit onmogelijk. De bootman weet wel een oplossing en klein als hij is, draagt hij Vincent door het water naar de boot. Aan de overkant mag hij bij iemand achterop de brommer en dan zijn we eindelijk in ons guesthouse. Als de plastic zak eraf gaat, is het verband doordrenkt met bloed. Vincent sputtert eerst nog tegen, maar dan besluiten we toch om het festival in Mysore af te blazen; het reizen is onmogelijk en mensenmassa's te riskant. Hoe zal het nu allemaal verder gaan?

Zaterdag 4 oktober Hampi

Vandaag doen we erg weinig om Vincents voet rust te gunnen. Ingrid zoekt uit welke transportmogelijkheden er allemaal vanuit Hampi zijn en gaat wat internetten. Omdat alles nog onzeker is besluiten we voorlopig het thuisfront niet te informeren.

Zondag 5 oktober Hampi

Vandaag wil Vincent de verzekeringsmaatschappij bellen en Ingrid huurt een fiets die hij – gezeten op de bagagedrager – als een soort rolstoel kan gebruiken. Zijn tenen zijn inmiddels donkerpaars en de voet is gezwollen. Omdat de voet in het ziekenhuis verder niet onderzocht is, maakt Ingrid zich grote zorgen. Vincent daarentegen is ervan overtuigd dat hij over twee weken zijn twee India-Nepal reizen gewoon kan begeleiden. En daar wringt de schoen: we mogen van de verzekeringsmaatschappij terug naar Nederland, maar niemand zal over twee weken zijn reis terug naar India betalen. We besluiten dus in India te blijven en er het beste van te maken. Sterker nog: Vincent wil al weer verder naar de volgende plaats en na wat gesoebat kiezen we voor Mahabalipuram aan de oostkust.

De rest van de dag doen we het rustig aan. We drinken een colaatje bij het nabijgelegen guesthouse Mowgli. Toegegeven: ze hebben het mooiste uitzicht over de rijstvelden en de rivier en razendsnel internet, maar verder klit iedereen er samen en hebben we veel liever de rust van ons eigen guesthouse. 's Middags doen we een dutje en precies als we elkaar een kus geven valt de elektriciteit uit (de stoppen slaan door). Het wordt nu snel warm in ons huisje. Later op de middag halen we bij de buurman de treintickets voor morgen op. Het is een nachttrein en we liggen helaas allebei bovenin, een onmogelijkheid voor Vincent maar we vertrouwen op de bereidwilligheid van onze Indiase medereizigers. Vincent belt zijn moeder die jarig is (maar verzwijgt zijn voet) en 's avonds eten we in een leuk restaurant: On the rocks. De pasta is schandelijk lekker, de muziek perfect! We zijn de enige gasten want zo gaat dat als je niet in de Lonely Planet staat; mensen durven het dan blijkbaar niet aan. De elektriciteit springt gelukkig weer aan en daarmee de fan ook. We gaan vroeg naar bed, want morgen wacht ons een vermoeiende dag.

Maandag 6 oktober van Hampi naar Hospet, treinreis naar Bangalore

Vandaag gaan we met de nachttrein van Hospet naar Bangalore. Overdag gaan we nog een laatste keer naar Mowgli voor een colaatje en het schitterende uitzicht. Vincent maakt nog een laatste keer indruk door tijdens het hinken over een randje te vallen. Ingrid vindt het allemaal maar niets en zou nog liever vandaag dan morgen naar huis willen gaan. Inmiddels zal iedereen in de wijde omgeving wel van ons ongeluk gehoord hebben want zoiets gaat als een lopend vuurtje. Iedereen vraagt wat er gebeurd is en ook onze brommerverhuurder is ongetwijfeld op de hoogte. Maar blijkbaar is hij tevreden met onze reparatie, anders hadden we hem wel op de stoep gehad.

De elektriciteit valt voor de zoveelste keer uit dus dat is zo zonder ventilator niet echt plezierig inpakken. Omdat we de kamer vandaag ook nog een paar uur gebruiken, moeten we de helft betalen. Omgerekend is het niet veel, maar als je er vijf dagen bent inclusief ontbijt, lunch, avondeten en tussendoortjes is dit toch wel een krenterige afknapper. Het gastvrije wordt dan ineens zakelijk en krijgt daardoor een wat nare bijsmaak.

Om drie uur rijdt de taxi voor die ons via een enorme omweg naar Hospet zal brengen. Voor het eerst gaan we via een brug over de rivier. Het is een mooie rit die eindigt voor een grote apotheek aan een drukke straat in Hospet want Vincent heeft echt krukken nodig. We hebben geluk: als het goed is komen de krukken vanavond om half zeven met de bestelling uit Bangalore mee, dus dat betekent anderhalf uur wachten in het dichtstbijzijnde restaurant. Het personeel begrijpt er niets van dat we zo lang blijven zitten aangezien de Indiërs doorgaans niet langer dan een kwartier zitten: snel eten en wegwezen. Nu duurt het iets langer omdat ze willen weten wat er met Vincent gebeurd is. Als Ingrid bij de apotheek de krukken wil ophalen, blijken ze niet meegekomen te zijn. Wat een teleurstelling, zonder krukken is het voor Vincent bijna onmogelijk om te reizen! Ingrid gaat op pad om het bij andere apotheken te proberen, haast tegen beter weten in. Maar het is meteen raak, Ingrid kan het bijna niet geloven als de krukken onder een kast vandaan komen. Samen met de apothekersassistent loopt ze terug naar het restaurant en Vincent begint helemaal te stralen bij het zien van de krukken.

Snel pakken we een riksja naar het station en dan begint het echte werk: Vincent pakt Ingrids rugzak en de krukken, Ingrid pakt de andere drie rugzakken. We zijn blij als we in de trein zitten en deze vervolgens redelijk op tijd wegrijdt. Het is iets over acht uur, ons wacht een nachtelijke rit van zo'n tien uur. Eigenlijk hebben we allebei een bovenbed, maar gelukkig staat iemand zijn onderbed aan Vincent af en zo stuiten we richting Bangalore. Vincent slaapt gelukkig redelijk, Ingrid heeft last van een krijssende baby en de kou van de airco.

Eindelijk is het zes uur in de ochtend en rijden we Bangalore binnen. Het is erg ver lopen naar de AC-waitingroom, bovendien regent het. Voor het stuk Bangalore – Chennai waren we op de wachtlijst gezet, iets wat in India heel gebruikelijk is omdat er ook volop geannuleerd wordt. Ingrid checkt of we inmiddels definitieve plaatsen hebben en gelukkig is dit het geval. Vervolgens foetert ze een Indiër uit die zo dringt dat ze Vincents gloeiendhete koffie over haar hand krijgt. Ook dat is India: altijd maar dringen. We zijn blij als we na het nodige gesjouw in de trein zitten voor het laatste stuk. Een vriendelijke conducteur regelt dat Vincent een plek met meer beenruimte krijgt. Gelukkig is dat ook India: richting Vincent zijn ze hulpvaardig waar ze kunnen.

De uren kruipen voorbij en we krijgen ook nog ruim een uur vertraging om onze oren. Ingrid zit er behoorlijk doorheen; de zorgen of de wond wel goed behandeld is, het geregeld en gesjouw in de zinderende hitte. Het huilen staat haar nader dan het lachen, Holland lonkt. Maar het wordt toch Chennai (Madras) waar de taxichauffeurs ons geheel volgens het boekje een poot proberen uit te draaien. Vincents krukken wekken weinig medelijden op, integendeel; nu ruiken ze helemaal bloed. Na lang zoeken en bakkeleien hebben we de rit voor Rs 700 en leggen we de 65 kilometer af naar Mahabalipuram, een rustig kustplaatje aan de Indische Oceaan.

We laten ons afzetten bij Guesthouse Tina, het enige waar Vincent in de trein telefonisch wist te reserveren. Reserveren leek ons verstandig omdat de Indiërs een weekje vrij hebben en er massaal opuit trekken. Dat blijkt allemaal nog wel mee te vallen en zo zitten we voor niks op deze enigszins gore kamer. Vooral de badkamer is een kleine ramp. Anderzijds zijn ze erg aardig, is de kamer op de begane grond met een leuke privéveranda en wen je aan alles. Voor het restaurant van Tina moeten we wel de trap op, maar Vincent raakt al aardig bedreven met de krukken. Het is een leuke plek. Vincent bestelt een vis met een hoop graten, Ingrid krijgt spontaan een loopneus van de vegetables sweet & sour. Tussen acht en negen uur is er standaard geen elektriciteit en met het uitvallen van de ventilator is het bijna niet te harden. We krijgen een emmer warm water voor de douche, een genot na de lange reis en de hitte. De klamboe gebruiken we vanwege de hitte niet, in de hoop dat de muggen ons zullen sparen. Dat is kiezen uit twee kwaden!

Woensdag 8 oktober Mahabalipuram

Aangezien we met Vincents voet toch weinig kunnen ondernemen, hebben we alle tijd van de wereld. Na een relaxt ontbijt op onze veranda gaat Ingrid op zoek naar een fiets voor Vincent. Al snel vindt ze vrij dichtbij een goed adresje; de Rs 60 zijn heel schappelijk voor dit toeristische plaatsje (maar nog altijd twee keer zo duur als in Hampi). Nu nog Vincent zien te vinden, want die is er inmiddels tussenuit geknepen. Gelukkig vormt een toerist op krukken een ware topattractie, dus met de aanwezigingen van de lokale bevolking weet Ingrid Vincent snel te vinden. Hij is een internetcafé ingedoken, where else!

De rest van de dag zitten we in het Sea Shore Restaurant, pal aan het strand. Er is hier meer dan genoeg te zien. Vooral de recreërende koeien zijn erg leuk. Vincent eet garnalen en Ingrid patat en dan is het geld op. Ingrid moet veel moeite doen om geld te wisselen; de geldwisselaar op de hoek doet een middagdutje, de twee ATM's accepteren het pasje niet, bijna alle wisselkantoren hebben vakantiesluiting. Gelukkig weet ze na lang zoeken toch nog een wisselkantoortje te vinden. Het is duidelijk een feestdag, alle vervoersmiddelen zijn versierd met bananenbladeren en bloemenslingers. Kokosnoten en watermeloenen worden op straat stukgesmeten. Het is Dussehra.

Tegen vieren gaan we nog haastig op pad om de Five Rathas te bekijken. Vincent op de bagagedrager van de fiets en Ingrid er met de krukken achteraan. Onderweg zouden we eigenlijk een hele rij beeldhouwers moeten passeren, maar ook zij hebben vakantie. Erg jammer voor ons, want Mahabalipuram is binnen India een van de grootste centra voor beeldhouwkunst in graniet. Ook de Five Rathas werd in één stuk gehouwen uit reusachtige granietblokken die daar lagen. De vijf tempels zijn tussen de zesde en achtste eeuw gebouwd in de vorm van een processiewagen (ratha) zoals je die nog in het zuiden van India op straat kunt tegenkomen. Twee eeuwen geleden lagen de Five Rathas nog helemaal onder het zand. De Engelsen kwamen dit stenen meesterwerk echter op het spoor en ruimden het zand op. Vandaag worden ze door hordes Indiërs lyrisch bekeken en dat maakt het voor ons extra leuk.

Daarna gaan we uptempo richting de Kusttempel omdat ons combiticket Five Rathas – Kusttempel alleen vandaag geldig is. Het is er behoorlijk druk met allemaal schoolklassen en families die een uitstapje maken. Vincent krijgt speciaal toestemming om met de fiets het terrein op te mogen. De beambte bij de tweede controlepost blaast zenuwachtig op zijn fluitje als Vincent aan komt rollen maar zodra hij een zwaaisignaal van zijn collega van de eerste post krijgt, jaagt hij iedereen die in de weg loopt aan de kant: ruim baan voor een invalide! Het is een van de beroemdste bouwwerken van Zuid-India. Wij vinden hem vrij klein en niet echt spectaculair maar voor de Indiërs is dit echt een must. Het is een van de oudste tempels van Zuid-India en trotseert al meer dan dertien eeuwen de oceaangolven en de moessonvlagen. Dat is al een kunst op zich!

Donderdag 9 oktober Mahabalipuram

We zijn al helemaal gewend aan het onthaasten en beginnen met een ontbijt op onze veranda: we bestellen één koffie en krijgen twee thee en zo hebben we het eerste verzetje al weer te pakken. Ingrid gaat daarna eerst voor Vincent een fiets huren maar dat blijkt niet eenvoudig te zijn; de eigenaars zijn in geen velden of wegen te bekennen en uiteindelijk weet de buurman ze (na een avond feesten) toch wakker te krijgen. Vincent regelt de laatste dingen met de verzekeringsmaatschappij in Nederland: we krijgen de laatste binnenlandse vlucht van Kochi naar Delhi vergoed, dat is goed nieuws! Ook regelen we voor morgen een taxi terug naar Chennai en een binnenlandse vlucht naar Kochi voor overmorgen. En daarmee staat onze reisroute – zij het in afgeslankte vorm – vast.

Halverwege de middag strijken we weer neer bij Sea Shore Restaurant, we mogen ons inmiddels tot de stamgasten rekenen. Er is weer van alles op het strand te beleven: de koeien die uren zitten te niksken, honden die met elkaar spelen, veel lokale

mannen zitten in groepjes bij elkaar en hebben het over van alles en nog wat. Vreemd genoeg zien we geen uitvarende en binnenkomende vissersboten. Wél storten de Indiase toeristen zich gierend van de lach of bibberend van de zenuwen volledig gekleed in de golven. Het is allemaal even relaxt, heerlijk!

Als we in het donker terug gaan naar ons guesthouse horen we ineens trommels. Gezellig een feestje, daar moeten we bij zijn. Het blijkt een begrafenis te zijn ergens in een achterafstraatje; allemaal vrouwen zitten op de grond om een glazen kist waarin een man opgebaard ligt. Bij de burens staat de televisie keihard aan, de trommelaars beginnen ons tijdens hun pauze luidkeels uit te horen en lopen daarna weg. Ze zijn het duidelijk ergens niet mee eens, misschien de salariering? Vervolgens reageert de familie haar frustraties met veel geschreeuw af op de tamboerijnman. Voor ons is al die herrie heel vreemd, haast stuitend. Maar niet voor de Indiërs! In het guesthouse gaan we nog even wat drinken tot er weer elektriciteit is. Het is zo vreselijk heet dat zelfs de locals zich beklagen.

Vrijdag 10 oktober van Mahabalipuram naar Chennai

De elektriciteit is weer eens uitgevallen en het is op onze kamer niet te harden. Vincent vlucht naar het Sea Shore Restaurant maar daar is het om half zeven 's ochtends nog uitgestorven. Op het strand is al van alles te beleven; ook nu duiken weer een hoop Indiërs gillend het water in, niet iedereen zal een douche hebben. De eigenaar van het restaurant weet ons te vertellen dat de dode man een visser is. Tot zijn familie is gearriveerd om zich over het lichaam te ontfermen, mogen de vissers niet uitvaren omdat zij als het ware het lichaam moeten bewaken. De eigenaar weet ons nog te vertellen dat het oudste kind altijd wordt gecremeerd, de anderen worden begraven. Ook bij zelfmoord wordt er altijd gecremeerd. De eigenaar vertelt ons in één adem door dat zijn eerste vrouw lang geleden ook zelfmoord had gepleegd en dat hij met zijn – inmiddels volwassen – kinderen eigenlijk helemaal geen contact heeft. Je blijft je er over verbazen hoe snel ze je alles vertellen en alles van je willen weten.

In ons guesthouse pakken we de laatste dingen in, gelukkig is er weer elektriciteit. Tegen de middag vertrekken we richting Chennai in een echte Ambassador-taxi. Chennai is een drukke stinkstad, het Paradise Guesthouse blijkt bomvol Indiase gasten te zitten. Onze kamer kost Rs 350, vrij goedkoop, maar daarvoor moeten we wel naar de tweede etage lopen (ellende voor Vincent) en krijgen we maar één handdoek. Het hotel raadt ons een ziekenhuis om de hoek aan, maar de dokter is er pas vanavond weer. Dan gaan we maar internetten. Uiteindelijk gaat Vincent alleen naar het ziekenhuis (Ingrid voelt zich niet lekker) om de hechtingen eruit te laten halen. Ze gaan heel zorgvuldig te werk en zijn met 1 euro bepaald niet duur te noemen. Zo zonder hechtingen zijn we letterlijk een stap verder.

Zaterdag 11 oktober van Chennai naar Kochi

Vincents voet is een stuk dunner en hij kan er al een beetje op staan. De vraag is wat we hier de rest van de dag gaan doen want onze vlucht gaat pas aan het eind van de middag. De directe omgeving is niet echt uitnodigend, het internetcafé is nog dicht. We pakken een riksja en rijden naar de filmstudio's. Onze chauffeur manoeuvreert ons handig door het drukke en chaotische verkeer heen en gebruikt daarbij – afhankelijk van de situatie – een snoeiharde toeter of een onbeduidend fluttoetertje. We kunnen gewoon gratis de filmstudio's in en rondlopen waar we willen. Helaas hebben ze ook hier vakantie dus er is weinig te beleven. We bekijken verschillende opname-

studio's met decors van een politiebureau, gevangenis, rechtszaal en vliegtuig. Ook zien we de studio waar vanavond een danswedstrijd opgenomen wordt. Gelukkig is er toch een buitenopname met een bekende acteur. Ingrid gaat naast een man op een motor staan voor een perfect zicht. Tot hij vriendelijk vraagt of ze ergens anders wil gaan staan omdat hij straks een scene moet spelen. Oftewel: we zijn nét niet beroemd geworden.

We checken uit in het hotel en kunnen nog net een uurtje internetten tot we opgehaald worden. Dit keer hebben we een minder vaardige chauffeur, in Nederland was hij vermoedelijk al lang met pensioen geweest. Gelukkig gaat het steeds nét goed, te meer omdat Ingrid zonder autogordel voorin zit. We worden bij de verkeerde terminal afgezet en Vincent wordt in een rolstoel naar de goede gereden. Nog gauw werken we een kaaspizza naar binnen, gisterenochtend hebben we de laatste fatsoenlijke maaltijd genoten. In het vliegtuig heeft Vincent maar liefst drie stoelen tot zijn beschikking en zo vliegen we comfortabel naar Kochi aan de zuid-westkust voor onze laatste stop. Hopelijk is het er minder heet dan in Chennai, maar dat zal wel niet. Alhoewel, als we 's avonds aankomen regent het er. Het is uitgestorven op straat, heerlijk! We koersen naar het schiereiland Fort Cochin, het oudste en tevens meest leuke gedeelte. We moeten samen met de taxichauffeur even zoeken naar ons guesthouse en zo zien we meteen hoe sfeervol het hier is. Uiteindelijk nemen we onze intrek in Rossitta, wat duurder dan we normaal doen maar een ware oase. Ons kamertje is erg leuk, maar klein. Morgen kunnen we naar een grotere kamer. Wat een fijne plek en voor Rs 900 (13,50 euro) nog steeds niet echt duur. En dat is inclusief ontbijt, we hebben er nu al zin in!

Zondag 12 oktober Fort Kochi

Vandaag doen we het rustig aan; Ingrid is nog steeds niet lekker maar met Vincent gaat het gelukkig steeds beter. Pas bij het daglicht zien we pas goed hoe sfeervol ons hotel in Portugese stijl is. Na een heerlijk ontbijt (met warme chocolademelk!) op de binnenplaats verkassen we naar de grotere kamer en doen een tukkie. Daarna maken we ons eerste verkenningsrondje, Kochi is een perfecte laatste stop! De lunch in het Kashi Art Café is heerlijk. Aan het eind van de middag besluiten we vrij onverwacht om naar een voorstelling van de Kathakali-dans te gaan. We lopen er toevallig tegenaan als we eigenlijk op zoek zijn naar iets heel anders. Maar dit kunnen we eigenlijk niet laten lopen, het is zo karakteristiek voor Zuid-India. Van te voren kun je ook kijken naar het schminken. We zitten op de achterste rij, dat is de vierde. Het toeristenseizoen is duidelijk nog niet begonnen. Aansluitend eten we in het Fort Hotel aan het water, wat een mooie plek! India kan zo knotsgek druk zijn dat de stilte in Kochi een verademing is.

Maandag 13 oktober Fort Kochi

Vandaag staan we vroeg op en nog voor het ontbijt gaan we kijken bij de beroemde Chinese visnetten en de visverkoop. Er is veel handel van mensen die de vis weer doorverkopen op de markt of aan hotels. Er is veel handel, men is erg vriendelijk en probeert ons van alles uit te leggen. Het is maar een paar vierkante meter maar er is zoveel te zien!

Bij het ontbijt praten we weer even met twee Noren die we gisteren ook al gesproken hebben. We wisselen wat tips uit: wij hebben de dansvoorstelling en de visverkoop in

de aanbieding, zij zijn helemaal lyrisch van het chique Old Harbour hotel & restaurant. We besluiten er de laatste avond uit eten te gaan.

Met een riksja rijden we naar de Joodse buurt. De synagoge mogen we niet in omdat we niet de juiste kleding aanhebben. Dan lopen we maar het toeristische winkelstraatje door, er is geen ontkomen aan. 'We don't like shopping' blijkt een perfecte manier te zijn om de opdringerige winkeliers af te doen druipen. Ze begrijpen er niets van dat wij niet van winkelen houden. Een fles water kost ineens Rs 20 en als Ingrid er wat van zegt dan zakt de prijs weer naar de gebruikelijke 15. Qua geldbedrag stelt het natuurlijk niks voor maar hier hebben we geen zin in. We lopen het specerijenstraatje in en dan is het gelukkig meteen over met al dat toeristengedoe. Hier worden gewoon vrachtauto's uitgeladen, zakken vol pepers gewogen, zaken gedaan. Hier valt wat te ruiken, te zien en te beleven. We mogen zelfs een opslaghuis van binnen bekijken. In dit straatje met zijn oude huizen lijkt de tijd stil te hebben gestaan. Weer terug in het toeristische straatje drinken we wat, kopen een paar stukken Pears zeep voor Vincents moeder en laten onze ansichtkaarten in het postkantoorje afstempen met een davidsterstempel. De beambte is een ongelofelijke chagrijn. Tot slot bekijken we nog het Dutch Palace. Eigenlijk zouden we als Hollanders gratis naar binnen moeten kunnen, maar we besluiten niet moeilijk te doen over de Rs 2 entree. We zijn net op tijd binnen want al snel begint het te hozen. Het paleis is in 1658 gebouwd door de Portugezen, de Hollanders verzorgden het houten interieur.

Terug in ons buurtje gaan we het internetcafé in. Een zware onweersbui barst precies boven ons hoofd los. Het is bijna eng, de computer is meteen van slag. Dan proberen we het maar bij de burens, maar daar is het niet veel beter. Als Ingrid er dan ook nog achterkomt dat ze ergens haar zonnepet is kwijtgeraakt zijn de rapen natuurlijk helemaal gaar. We gaan maar terug naar het hotel, boeken een boottochtje voor morgen en gaan onder de douche. Vincent ververst het verband en ontdekt iets wat een vergeten hechting lijkt. Toch nog maar een keer naar het ziekenhuis. We eten lekker bij een goedlopend restaurantje aan de straat, het laatste vrije tafeltje is voor ons, het eten staat verbluffend snel op tafel. Met de verse fruitjuice wordt het niks omdat de elektriciteit voor de zoveelste keer uitvalt, we zijn de tel inmiddels kwijtgeraakt!

Dinsdag 14 oktober De backwaters van Kochi

Vandaag maken we een boottochtje door de backwaters ten zuiden van Kochi. Omdat het weer de laatste dagen nogal onbestendig is, zijn we benieuwd of we het droog houden. Het is een traditionele houten boot met een overkapping van bamboe en gevlochten matten. Het is hyperrelaxt en daarmee uiterst geschikt voor Vincent; de hele dag luieren op een lekkere stoel. Twee mannen met lange bamboestokken duwen de boot voort, we varen door smalle kreken waar de boot maar net door past. Het is erg rustig, soms te rustig. We hadden gehoopt langs wat dorpjes te varen en zo het leven van alledag te zien. Maar de natuur is mooi met af en toe een aalscholver of ijsvogel.

Onderweg doen we een klein fabriekje aan waar ze een mix van schelpen en kolen in een grote ronde stenen bak doen, waarvan de bodem bedekt is met kokoschalen. Dit wordt verhit tot het roodgloeiend is (calciumoxide). Na afkoeling gaat er water bij en door een chemische reactie ontstaat calcium hydroxide. Het is fijn wit poeder dat vele toepassingen kent: waterreiniging, medicijnen, muurverf, mest. Het is in feite

een heel simpel proces, maar zo doeltreffend. Daarna varen we door naar een familie waar ze uit de schalen van kokosnoten touw maken. Het moet dan wel eerst zes maanden in water geweekt worden en dat gaat in dit gebied natuurlijk erg gemakkelijk. Ook hier is het proces vrij eenvoudig, Vincent kent het vanuit Sri Lanka op veel grotere schaal al blijft het principe natuurlijk gelijk.

Als we bij het luncheiland komen wordt de lucht erg dreigend. Omdat het eten nog niet klaar is, kunnen de liefhebbers met een kleinere boot nog een extra tochtje maken. Dat doen er een paar waaronder wij. Het is niet zo moeilijk om te begrijpen waarom bijna iedereen afhaakt: er zit geen dak op. Gelukkig zijn we net op tijd terug voor de hemel openbreekt. De onweersbui zit vrij dicht boven ons, maar naar de lunch gaan we toch op pad. Onze bootsman is al snel doorweekt, maar na twintig minuten wordt het gelukkig minder. Het laatste stuk is wat saai en sommigen vallen zelfs in slaap. Maar het dagje rust heeft Vincents voet duidelijk goed gedaan!

Terug in Kochi gaan we meteen weer naar het water. Het is het einde van de middag en de vissersboten varen binnen met de vangst. De vissen zijn heel anders dan gisterenmorgen: vissen van ongeveer een meter en manden vol met inktvissen. De vis wordt ter plekke bij opbod verkocht. We zitten er tot het donker wordt, er is hier zoveel te zien.

Woensdag 15 oktober Kochi-stad

Vandaag gaan we met de ferry naar Ernakulam, het vasteland van Kochi. Het is alsof je in een andere wereld stapt met alle herrie en drukte. Het verschil met Fort Kochi had niet groter kunnen zijn. We gaan eerst naar het gemeenteziekenhuis voor een laatste check omdat ze mogelijk in Chennai een hechting vergeten zijn weg te halen. Vincent schrijft zich in voor Rs 1 en gaat in de rij staan bij afdeling Surgery. Zoals altijd moet je erg opletten dat niet iedereen voordringt, er is nauwelijks privacy en iedereen kan gewoon alles volgen. De 'hechtingsarts' bekijkt de voet, het ziet er goed uit. De 'vergeten' hechting blijkt een restantje hecht draad te zijn dat goed vastgeplakt zat. Op zijn manier werkt het ziekenhuis best efficiënt en hygiënisch. En het is toegankelijk voor iedereen, want een roepie kan iedereen wel betalen.

We drinken een vers sapje en gaan dan op zoek naar een hemd voor Vincent. Winkel in, winkel uit maar zonder succes. Niet echt bevorderlijk voor Vincents voet. Met de ferry varen we weer terug naar de rust van Fort Kochi, checken onze mail en doffen ons op voor de bonte avond in het luxe Old Harbour restaurant. Er staan zes tafeltjes en omdat we de eersten zijn, zitten we op de mooiste plek met uitzicht op de tuin met zwembad. We gaan ons helemaal te buiten en zitten propvol. We wentelen ons in de luxe die we in Nederland niet kunnen betalen. Maar ook hier laten we ons verrassen; Vincent trakteert omdat Ingrid bijna jarig is maar blijkt te weinig geld bij zich te hebben: Rs 2.500, een maandsalaris voor de linnenwassers van Bombay. Even ter vergelijking: normaal redden we het met Rs 300 voor ons beiden. Maar wat was het lekker! We besluiten er spontaan morgen ook nog te gaan lunchen, dat kan nog net voor we vertrekken.

Donderdag 16 oktober van Kochi naar Delhi

Onze laatste ochtend in Kochi. We pakken onze spullen in, steggelen wat over de prijs en checken uit. Met een riksja laten we ons bij de Dutch Cemetary afzetten. Helaas kunnen we er niet in; er zit een groot slot op om vandalisme te voorkomen.

Iets wat onze riksjaman natuurlijk van te voren wist, maar hij is natuurlijk blij met elk ritje. Dan maar naar de Old Harbour; Vincent voor de voortreffelijk vissoep en Ingrid voor een idem dito kipsandwich. Zelfs de kok komt nog even aan ons tafeltje. Daarna haasten we ons terug naar ons hotel en laten ons door een of andere macho taxi-chauffeur naar het vliegveld brengen.

Onze vlucht met een prijsvechter heeft maar liefst ruim vijf uur vertraging en nadat we wat tamtam gemaakt hebben mogen we wachten in de VIP lounge. Eindelijk hebben we een keertje profijt van Vincents gewonde voet. Na het zien van het 'gespeelde' gestuntel met de krukken worden we bij de mega-lange rij voor de tassen-en lichaamscontrole door een bewaker spontaan helemaal mee naar voren genomen. De andere passagiers accepteren het. Ter plekke besluit Vincent dat hij ook na de genezing met zijn krukken blijft lopen.

Pas na middernacht komen we in Delhi aan. Iedereen blijft erg voorkomend en behulpzaam richting Vincent. Hij wordt de bus van het vliegtuig naar de terminal ingeduwd, mensen staan meteen hun plaats af. Als Ingrid het bagagekarretje terug wil brengen, klinkt het: 'Laat dat karretje maar staan, help hem!' Het is hartverwarmend! De prepaidtaxi rijdt ons door een donker, stil en koel Delhi heen en om een uur of half twee zijn we dan eindelijk in Surya Hotel.

Vrijdag 17 oktober Delhi en terugreis

Na de rust van de dorpjes waar we de afgelopen tijd verbleven, is de drukte van Delhi bepaald niet uitnodigend. Vincent heeft nog veel te regelen voor de groep die hij vanaf vannacht gaat begeleiden. Ingrid luiert op bed met een spannend boek en pakt de spullen in. Wat later op de middag gaan we met een riksja naar de grootste moskee van India. Hij is inderdaad immens en we hebben geluk: het vrijdaggebed is net afgelopen dus het is erg druk. Er hangt een aangename sfeer, veel kinderen willen ons gedag zeggen en op de foto. Pal naast de moskee zit een grote islamitische markt met veel smalle straatjes waar van alles verkocht wordt. Veel tijd hebben we helaas niet maar we scoren nog wel onze laatste verse jus.

Ingrids vlucht gaat tegen een uur 's nachts en Vincent kan dan in één moeite door de groep oppikken. Ze heeft de meest rottige plek die ze kan bedenken, namelijk middenin een rijtje van drie. Gelukkig kan ze met haar buurman ruilen, een hoogleraar uit Wageningen die de hele nacht wil slapen. Een rechtstreekse vlucht naar Amsterdam, ideaal! Vincent moet zijn krukken in de weken erna constant gebruiken en geeft ze uiteindelijk weg aan een revalidatiecentrum in Nepal. Pas na zes weken is de wond dicht. Ingrid houdt aan de terugvlucht een trombosebeen en longembolie over. Al met al een gedenkwaardige reis!